

ÉLETTÜNK

XXXIV. évf. 4. szám (34. Jg. Nr. 4)

Az európai magyar katolikusok lapja

2002. április

Húsvét, az öröm győzelme

Prohászka Ottokár gondolatai az „Elmélkedések az evangéliumról” című könyvből*

Csak 37 óráig van Jézus a sírban; a három nap és három éj ugyancsak összeszorult. Jézus földi élete s a végtelen örökkévalóság közt ez a sötét mezsgye vonul; azt is, hogy keskenyítette. Siet, korán reggel támad föl. Ő a mi hajnalunk, az örök élet hajnala. Ő a mi ünnepünk; ezt a föltámadást hirdeti minden vasárnapunk! Siess jó nap, ragyogj ránk; hasadj ránk főléses vasárnap. Ő főléses, szép, dicsőséges Jézus, létünk eszménye és példája; szemeiből villan ki a megdicsőült élet sugara; te érezted át először az örök dicsőséget; erőd, szépséged benned vált az örök ifjúság örömévé. Üdvözlégy te újjászülött! A megdicsőült élet után epedünk. Lelkünk valamilyen átszellemisítést és akkor átéljük a te húsvétodat. Azért akarjuk már most a lélek győzelmét kivívni testünk fölött, fegyelmezni akarjuk magunkat; a lélek uralmát akarjuk biztosítani a halandó testben a szép, erős, halhatatlanságért!

A föltámadt Jézus ujjongó öröme volt az Ő húsvéti imája. Ily tiszta dicsőséges öröm nem lakik a földön; örömeink fájdalommal vegyesek; de az nem baj, sőt előny; mert az öröm gyakran felületessé tesz, míg ellenben a fájdalom kimélyíti a lélek érzelmeit. Hát mélyítse, szolgáljon a fájdalom arra, hogy észre térítsen, megjavítson, fölrazzon s végre is, hogy mindezek által jobban, mélyebben tudjunk örvendezni.

A valósággal föltámadt Krisztus a mi pálmánk. Ezt a pálmát nyújtja minden hívőnek, s aki kézbe veszi s erősen tartja, megosztja vele győzelmét: föltámad majd ő is. Ez a hit az örök élet vágyával föllázította az emberiséget, mint hogyha a Krisztus kegyelme, e pálma leveleiből hulló harmattüzes eső alakjában hullt volna a lelkekre s vértanúkat avatott volna. Minden vértanú a hitért halt meg; minden halál ezt kiáltja, e vakmerő szót: „Föltámadunk!” E hit Krisztus sírjából való s nem régi mítoszokból. A fönix-madár már régen jelezte a halhatatlanságot s abból vértanúi hit nem lett; a tavasz már régóta csattogtatta az életvágyat lehelő, szerelemittas éneket s abból halhatatlan remény nem kelt; költők, énekek, eszmék dacára az emberiség föl nem ébredt; héroszok, mítoszok dacára a kultúrák egymásután letörték.

Az eszme nem elég. A gondolkozó az eszme mögött valóságot keres, mert mire való az eszme, a kép, ha nem a valónak képe? Mire való, ha nem egyéb, mint érthetetlen törekvések hímes virága? Mire való a halhatatlanság eszméje, ha azt a sír sötétsége nyeli el? Minek az örök élet vágya, ha korszorai koporsókon hervadnak s menyasszonyi fátylai szemfödökké lesznek? Mit csináltak eszméitokkal a halál, a mulandóság csendes, kérlelhetetlen hatalmával szemben? Szemfényvesztők vagytok, kik absztrakciókkal dolgoztok. Az ábrándos elvonás helyett nekünk va-

lóság kell; nekünk az kell, hogy „föltámadott”, szószerit s nem képletesen, betűszerit s nem szimbólum szerint.

Csak az egyéni, örök élet a valóságos halhatatlanság. Ezt mutatta be a föltámadt Krisztus. A test szerint való föltámadás mozgatta meg a világot, az hozott tavaszt. Csak egy újjászületés van: az a tavasz, melyben Krisztus pálmája leng!

Öröm kell a szívekbe, melyekben a Szentlélek lakik! Öröm kell a keresztes világot viselő lelkekbe, a bánatos és sebzett lelkekbe, öröm a küszködő s harcot vívó lelkekbe. Ahol Isten van, ott öröm is legyen. És pedig azért, legyen, mert az öröm erő s a lehangoltság gyöngeség. Örölni annyi, mint az élet erejét érezni, - szomorkodni annyi, mint gyöngölni. Azért az öröm sokszor gyógyít, a bánat pedig betegé tesz; az életkedvvel s örömmel jár karöltve, a halál bánattal és gyászal. Minden, ami jó nekünk, ami növel és gazdagít, egyszerűsággal örvendeztet; minden, ami üres és szegényít, az szomorít! Nincs öröm, ha nincs örömm.

Azért is kell öröm, mert ez képesít az emberekkel való legjobb bánásmódra. Ha lehagoltak vagyunk, nehezen viseljük el embertársainkat s letűnik arcunkról az a jó lélek, mely beleegyenedik érzelmeinkbe, szavainkba és hangunkba. Ha jókedvűek vagyunk, nem vesszük fel a nehézségeket; de jaj nekünk s másoknak, ha rosszkedv bánt. Kiállhatatlan akkor nekünk a világ s mindenki ellenességet látunk. Jókedv jó orvosság. A jókedvnek semmi sem jön rosszkor. Semmi sem lepi meg, s hozzá ki sodrából. Nem zsémbes, az embereket jó oldalukról nézi; mindenkiről kész jót gondolni, nem akad fönn, előre nem látott kis nehézségeket jól fogad. Lelke nem a búbanat völgye, melybe beleavasodott a panasza; ahol cecefák és keserű lapu, varjútóvis és bogáncs díszelnek, a levegő is savanyú...

Méltán mondjuk tehát, hogy az öröm élet, növekedés, fölbuzdulás, lelki megerősödés; hogy az öröm napsugár, mely éllet, éleszt, fejleszt s belőle gömbölyödik a fa törzse, érik a gyümölcs, miatt teljesen összehúzza rostjait, teng, de nem éll! Vessünk tehát ügyet rá, hogy örvendjünk! Gaudete in Domino semper!

Ti, akik Krisztust keresitek, ne féljétek, sőt vigadjatok s örömet üljétek... a sírban is, mert végtelenül nagy a ti Uratok. Ő a föltámadás s az élet. Mint karácsonykor a pásztoroknak a megtévesztés angyala hirdette a „nagy örömet”; úgy húsvétkor a föltámadás angyala hirdette a győzelem evangéliumát, azt hogy „Föltámadt”.

Krisztus feltámadása
Albrecht Dürer, 1512. Bécs, Művészettörténeti Múzeum

A hivatalosan, ünnepélyesen, nyilvánosan, milliós ember értesülésével, három törvényszék beleegyezésével lepcsikötvet harmadnapra elhengerítette az Úr keze s Jeruzsálemnek fülébe dörög az üres sír s a legújabb evangélium: „Nincs itt, föltámadt!” Ez Krisztus legnyilvánosabb csodája. Ez egyszerűsége s a kereszténység legünnepélyesebb proklamációja, ezen csodában lett a kereszténységből a legnyilvánosabb tény.

Ez a legnagyobb csoda, mert legistebb, legkevésbé emberi, hisz benne megszűnt, elveszett az ember!

Krisztus győzelme megrendítő! Győzött a hitetlenség. Diadala az a fényes világosság, mely a kételyt eloszlatja, az a rendületlen megnyugvás, mely a föltörtöt hullámokat elsímitja, az a biztonság, mellyel összes aggodalmainkra azt feleljük a századossal: Ő az Isten fia.

Jézus köszöntése: Békesség nektek! Ne féljétek, hisz szerettek; ne féljétek, bármi történjék is. Ne kérdezősködjétek sokat: mi lesz, hogy lesz? Hanem szerétek meg magatoknak a békét s akkor jó lesz minden. Békét kívánok nektek, hogy higgyetek és reméljétek erősen s ne hagyjátok magatokat szétszedni keserűnyés, zsémbes, sötét, hideg gondolatok és érzések által. Legyen igazi húsvétok: élvezzétek át, hogy tietek a föltámadás, az örök, tietek kegyelmem és szeretetem. Örüljétek!

+++

*75 évvel ezelőtt, 1927. április 2-án a budapesti Egyetemi Templom szószékén, prédikálás közben érte a halálát okozó agyvérzés. Emlékének áldozva közöljük a vezércikket.

IMASZÁNDÉKOK

Áprilisra
1.

Imádkozunk, hogy a család fontossága elismert legyen a világ mai gyors és sokféle változásai között; alapvető hivatásának megfelelően az élet bölcsőjeként, a hit és az értékek iskolájaként értékeljék.

A család fontosságát azért kezdték el „modern” gondolkodók (?), mert jól betöltött feladatát, mondhatnánk hivatalát az emberiség életében. Az említett „modern” gondolkodókhoz számíthatnak az újságírók és publicisták, de az emancipáció egyes kemény harcosai is, akik a nőknek a család ellátása mellett biztosítani akarták a munkavállalás és -végzés lehetőségét.

E változás a család régi archetipusi felosztását értékelte át (a férfi a kenyérkereső és a közélet, politika értője, a nő, a család, a gyermekek gondozója, nevelője, az „othonülő kedves asszonyka” aki viseli a családtagok gondjait, de „a világ dolgaihoz” nem ért).

Nem lett volna semmi baj, ha az új szemlélet a régi értékeket megtartja, s ezen értékek kiegészítésére irányul. A „kiszélesítés” megtartotta volna a család melegtét biztosító nő elidegeníthetetlen jogát a család összetartására - több más érték mellett. Feledésbe ment ugyanis az a tény, hogy az ősi beosztás nem a férfiak önkényes hatalomra törekvésének az eredménye, hanem a nő alkatának, képességeinek felismeréséből, azaz természetes adottságokból fejlődött ki az évszázadok folyamán. Az önkényes változtatás csak az új eszmék sokat ígérő előnyeit tartotta szem előtt, az addig valószínűtlen értékek figyelembe nem vételével. További következmény lett a vállalt gyermekáldás radikális csökkentése és csökkenése („kocsi vagy kicsi”). Sok esetben a gyermekáldásból teher lett. A pszichológusok által tudományosan kidolgozott és meghatározott gyermeklétszám - három vagy több gyermek képes a szükséges szociális és kommunikációs nevelést egymásnak megadni, ami az élethez szükséges. Kettő csupán minimálisan, az egyes gyermek pedig sehogyan sem. Csak ezen kérdések tisztázása után lehet beszélni a család emberfeletti hivatásáról. A család a hitnek és az emberi-emberfeletti értékek iskolája, amelyben növekednek az élettapasztalatok és az a képesség, hogy az értékeket képesek legyenek tovább adni.

Mindégy hogy a „modern” életvitel - hívják azt globalizációnak, női egyenjóságának vagy másnak - mily módszerekkel, megokolásokkal, akarja a család értékeitleníteni, nekünk kell ellenállnunk az emberi, család és emberfeletti értékek védelmében.

2.

Az egyházi közösségek, korunk vértanúinak hősi tanúságtételéből erőt merítve szüntelenül megújuló bátorsággal hirdessék Jézus Krisztust, az ember megváltóját.

Krisztust hirdetni ma nem szokás, „nem divat”. Pedig van elég esélyes vértanú ma is, akinek életáldozatából erőt meríthetünk. Bátoratlanságunkból bátrakká újulhatunk, mint maguk az apostolok pünkösdi ünnepén. Nem igaz, hogy ma nem keresnek az emberek megváltót-üdvözítőt, különben nem növekednének a szekták oly észbontóan.

Hitvallásunk és bátorságunk erőten velük szemben. Ha tudatosan növekedik bennünk a halálmegvető életáldozatok tisztelete, erősödni fog hitvalló bátorságunk is. Imádkozunk ezért!

Fejős Ottó

MINDEN OLVASÓNKNAK
KEGYELEMMEL TELJES
HÚSVÉTI ÜNNEPEKET
KÍVÁNUNK

FRANK MIKLÓS:

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

A gyónásról - egy kicsit bővebben (II)

„Tüköröm, tüköröm, ki a legszebb a világon?” - Szívesen pillant a tükörbe, akit a látvány felderít, de akit lehangol, az kerüli. Érthető, hogy bíbircsók sereg-szemléje senkit sem ösztönöz önelégült lelkesedésre. Így vagyunk akkor is, ha lelki bíbircsókjainkkal szembesülünk. Ha mások vetik őket a szemünkre, vadul védekezünk, sőt támadásba megyünk át (lásd: házassági perpatvarok), ha pedig magunk kerülünk velük szembe, igyekszünk őket nem tudomásul venni, vagy előírásainkat valamilyen mondvalcsinált ürügyet, kifogást, amivel igazoljuk magunkat, csak ne kelljen elismerni, hogy hibáztunk. Ratzinger bíboros ezt a mai ember „ártatlansági mániájá”-nak nevezi. Avval persze, hogy botlásainkat, vétkeinket a szőnyeg alá seperjük, semmit sem oldottunk meg. Ellenkezőleg: megakadályozzuk, hogy kiláboljunk belőlük.

A gyónás, pontosabban a bűnbánat szentsége, ezért oly csodálatos ajándék: megadja a lehetőséget, hogy teljes őszinteséggel, minden kertetés nélkül szembenézünk gyalogságainkkal, bűneinkkel, lezárunk egy fejezetet az életünkben és a bűnát, illetve feloldozás által elnyerjük Isten irgalmát, bűneink bocsánatát. Egy új kezdett horizontja tárul fel előttünk.

Múlt számunkban ezek kapcsán a bűnről és a bűnbocsánatról gondolkodtunk el. Ma a lelkiismeret kérdését vesszük szemügyre.

A lelkiismeretről

a. Mi a lelkiismeret? A II. Vatikáni Zsinat így fogalmazza meg a lelkiismeret lényegét:

„Az ember a tudata mélyén. olyan törvénnyel találkozik, amelyet nem ő szabott meg önmagának; amelynek engedelmeskedni tartozik. E törvény szava mindig: arra szólítja, hogy szeresse és cselekedje a jót és kerülje a rosszat, és a kellő pillanatban felhangzik a szív mélyén... Ez oly törvény, amelyet Isten írt az ember szívébe... A lelkiismeret az egyén legrejtettebb magva, és szentély, ahol egyedül van Istennel, akinek a szava felhangzik a lélek mélyén” (Gaudium et spes, 16. - Lelkipásztori konstitúció az Egyház és a mai világ viszonyáról).

Ha ezt a szöveget elemezzük, a következő megállapításokat fedezük fel benne:

1. A lelkiismeret belső törvény, mely minden emberben - tőle függetlenül - létezik.
2. A lelkiismeret tárgya a jó és a rossz megítélése és az ebből folyó magatartás keresztülvitele: a jó szeretete és cselekvése és a rossz elkerülése.
3. A lelkiismeret Isten szava az emberben, amelynek engedelmeskedni tartozik.

Mint a neve is mutatja, a lelki-*ismeret* (a latinban: *con-scientia*, a németben: *Ge-wissen*) értelmi képesség gyakorlati hatáskörrel. A cselekvés előtt megfontol, mérlegel, bírál, hogy amit tenni szándékozik, jó-e, vagy rossz; ennek megfelelően vagy ösztönöz annak megtételére, vagy visszatartja tőle. Ezt nevezik *megelőző lelkiismeretnek*. A cselekvés után kiértékel: vagy helyesli, jóváhagyja a tettet, vagy elítéli (lelkiismeret-furdalás). Ez az *utólagos lelkiismeret*.

Felölések csak az előzetes lelkiismeret alapján végbevitt tettekért vagyunk. Az utólagos lelkiismeret a történeten nem változtat, de önkritikus módon segít azok megítélésében, a következmények jóvátételére, és a jövőben a hibák elkerülésére indít.

b. Tévedhet-e a lelkiismeret?

Gyakran esik szó mostanában a lelkiismereti szabadságról, amely alapvető

emberi jog. Tapasztalati tény azonban, hogy akik lelkiismeretükre hivatkoznak, számos esetben egymással holokeyest ellenkezőt tesznek (pl. az El-Qaida terroristák és az őket üldöző hatalmak, az abortusz pártolói és ellenzői stb). A lelkiismeret tehát lehet téves. A tévedés oka, hogy az alapvető erkölcsi törvény - a jót tenni, a rosszat kerülni - gyakorlati értelmezésébe, alkalmazásába hibák szúszhatnak, akár mert lényeges erkölcsi elvek ismerete hiányos, akár pedig a nevelés, a környezet, bizonyos ideológiái vagy vallási áramlatok hatására.

Kétségtelen alapelv: amíg valakinek biztos a lelkiismerete, követnie kell annak szavát. Ha azonban a legkisebb kételem merül fel, mindent el kell követni a kételem eloszlatására, a tévedés kiküszöbölésére. Tehát informálódni kell, utánaolvasni, érdeklődni szakembereknél, mert ugyancsak alapelv: kétes lelkiismerettel sohasem szabad cselekedni. „Néhány szabályt minden esetben alkalmazni kell” - írja a Katolikus Egyház Katekizmusa (179. sz.):

- Soha nem szabad rosszat tenni azért, mert abból jó származik.

- Az arany szabály: „Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük” (Mt 7, 12)

- A szeretet mindig a felebarát és lelkiismerete tiszteltben tartásával jár együtt: „Ha testvéred ellen vétkezel, mert megsérted aggályos lelkiismeretét, Krisztus ellen vétkezel” (1 Kor 8, 12). „Jobb, ha ... nem teszel olyat, ami miatt testvéred megütődik, megbotráncokzik vagy meginog” (Róm 14, 21)

Megeshetik persze, hogy valakinek a lelkiismerete úgy téves, hogy fogalma sincs erről a tévedésről, sőt téves meggyőződése olyan erős, hogy senki és semmi nem tudja az ellenkezőjéről meggyőzni; ezt nevezik „meggyőzhetetlenül téves” lelkiismeretnek. Erre vonatkozólag érvényes az alapelv: „A lelkiismeret szavának engedelmeskedni kell minden esetben, még akkor is, ha meggyőzhetetlenül téves”.

Természetes, hogy a lelkiismereti tudatlanság vagy meggyőzhetetlen tévedés csökkenteni a személyes felelősséget, de nem szünteti meg a veszélyeket, amelyek ebből másokra, netán egész társadalmakra származhatnak. Hogy ezeket hogyan lehet elhárítani, külön kérdés, amelyre itt nem térhetünk ki. Annyi bizonyos, hogy semmiesetre sem mások lelkiismeretének megerősökölése által. Persze az sem engedhető meg, hogy egyesek, lelkiismeretükre hivatkozva, másoknak kárt okozzanak. Minden cselekvésnek ott a határa, ahol az mások jogait sérti.

c. A lelkiismeret képzése.

A lelkiismeretet, mint minden más emberi képességünket, ápolunk, fejlesztünk kell. A lelkiismerettel való törődés, a ráfigyelés érzékenyebb teszi azt, a felületesség, a nemtörődőmség viszont eldurvítja: következménye a laza lelkiismeret, mely nem szólal meg idejében.

Az érzékeny lelkiismeret olyan mint a gyógyszerész mérleg, mely a miligramokat is kimutatja, a laza pedig, mint a teherautó mérleg, mely csak a mázsákülönbséget jelzi.

Az érzékeny lelkiismeret nem tévesztendő össze az aggályossággal, amely beteges lelki zavarok következménye. A helyes lelkiismeret a józan és, belső őszinteség és a szeretet irányítja.

Hogyan képezhető a lelkiismeret? Mindenekelőtt a rendszeres lelkiismeret-

DR. MEHRLÉ TAMÁS OP

A KATOLIKUS EGYHÁZ EGYETEMESEN ÜDVÖZÍTŐ VOLTÁRÓL

Az Egyház és a különböző vallások az üdvösséggel való viszonylatukban

6. fejezet

Az 4. fejezetben mondtakból megismerhetjük, hogy a katolikus Egyház hogyan ítéli meg a keresztény felekezeteiket az Egyházzal való viszonylatukban. A jelen fejezet egyetemesebb szempontból vizsgálja az Egyházat. Arra a kérdésre válaszol, hogy hogyan viszonyul az Egyház az egész emberiséghez, nevezetesen a nem keresztény vallásokhoz.

A Szentírásból nyilvánvaló, hogy Krisztus az Egyházban, mely az ő teste, jelen van mint az üdvösség közvetítője, úgy is mondhatjuk, hogy az Egyház az üdvösséghez vezető út. Az üdvösség feltétele a hit megvallása és a keresztség felvétele, azaz a keresztség mintegy az ajtó, melyen az emberek az Egyházba lépnek. Aki megkeresztelkedik, a földi Egyház testéhez tartozik ugyan, de az Egyház lelkehez csak akkor tartozik, ha kegyelem állapotában van. Kegyelem nélkül nem léphet be a mennyei Egyházba sem. Tehát helytelen azt gondolni, hogy a katolikusok eleve, bárhol élnek is, Isten mennyei Országába is jutnak, kell, hogy hitük szerint éljenek és a szeretet és kegyelem állapotában fejezzék be földi életüket (II. Vatikáni Zsinat, *Lumen gentium*, 1-3).

Zsinat joggal nevezi az Egyházat az üdvösség egyetemes szentségének, amit úgy szoktunk kifejezni: *extra Ecclesiam nulla salus*, az Egyházon kívül nincsen üdvösség. Ne gondoljuk azonban, hogy mindazok, akik nem keresztények, szükségképpen a kárhozott gyermekei. Akik ezt a szörnyűséget feltételezik, azok kimutatják, hogy nem vették maguknak azt a fáradságot, hogy a katolikus Egyházban az önmagáról alkotott felfogását megismerjék. Krisztus minden ember bűneiért halt meg, de akik saját hibájukon kívül nem ismerhették meg az evangéliumot és az Egyházat, azok az Úr Jézus érdemeire és halálára való tekintettel mégis részesülhetnek kegyelmében, aminek következtében, ha nem is lesznek azonnal Krisztus látható Egyházának a tagjai, Krisztussal titokzatos módon kapcsolatba kerülnek, aki őket, egyedül Isten által ismert úton és módon, elvezetheti a hitre (II. Vatikáni Zsinat, *Határozat az Egyház missziós tevékenységéről*, 7).

Ha titok is számunkra a mód, ahogy Isten a más vallásúakat Krisztussal kap-

retvizsgálattal. Ha naponta végiggondolom mit tettem, mit gondoltam, mit mondtam, hogyan viselkedtem, hogyan reagáltam, mit mulasztottam, hol hibáztam, ha mérlegre teszem, ami helyes és ami helytelen volt, lelkiismeretem finomulni fog. Sokat segít a gyakori gyónás is, amely szintén egyfajta számadás s egyben találkozás Isten megbocsátó szeretetével és új kezdet, kinyílás a jövő felé. A tudatos lelki élet, az imádság, lelkiigyakorlaton való részvétel nagyban hozzájárul a lelkiismeret fejlődéséhez. Fontos, hogy a lelkiismeret nevelése már gyermekkorban megkezdődjék, mert az feladat marad az egész emberi élet során.

+++

Húsvét Krisztus feltámadásának ünnepe. A Feltámadott első ajándéka volt a bűnbocsánat hatalmának átadása apostolainak: „Akinék megbocsátjátok bűneit, meg vannak bocsátva...” Így kapunk részt mi is az Ő feltámadásában. Alleluja!

(Folytatás a következő számban)

csolatba hozza, a „Dominus Iesus” mégis rámutat arra, hogy ezt hogyan kell érteni. A különböző vallások hagyományai, kultúrái tartalmaznak olyan elemeket is, melyek Istentől erednek, egyes imáik, rítusaik az emberek szellemét előkészíthetik az evangéliumi igazság befogadására. Nem okozzák a kegyelmet, - mint hitünk szerint a szentségek, - de amennyiben az ember nem áll ellen a Lélek ösztönzésének, arra vezethetnek, hogy Isten megadja neki a hit kegyelmét. Ezért van az, hogy az Egyház őszinte tisztelettel ítéli meg más vallások hagyományos elemeit, de kerüli a vallások indifferentizmust, mely abban áll, hogy a különböző vallásokat a keresztény hittel egyenértékűnek tartjuk, úgyhogy végeredményben úgyis mindegy, hogy melyiket választjuk, mindegyikük annyit ér, mint a másik.

A pápai dokumentum még valamire felhívja figyelmünket. Az a tudat, hogy Isten minden ember üdvösségét kívánja, nem jogosítja fel a híveket, hogy missziós küldetésüket komolyan ne vegyék és az Egyházzal való megtérés szükségességét ne hirdessék. Isten ugyan minden ember üdvösségét kívánja, de azt is kívánja, hogy ez a hívők missziós tevékenysége által történjék. Erre utal Szent Pál Timóteushoz írt első levelében. Isten - olvassuk - „azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és eljusson az igazság ismeretére. Hiszen egy az Isten, egy a közvetítő út Isten és ember közt: az ember Krisztus Jézus... Ezért kaptam a küldetést, hogy hírnök és apostol legyek... a pogányok tanítója, hitben és igazságban”. A híveknek kell tehát a nem keresztény embernek, aki burkoltan már az igazságot keresi, életük példájával, baráti kapcsolat és megvitátás keretében segítségére lenniük, hogy a kinalkozó kegyelmet vissza ne utasítsa, hanem Isten segítő irgalmában bízva elfogadja. „Aki engedelmeskednek az igazság Lelke indításának, már az üdvösség útján vannak, az Egyháznak azonban, aki rábízott az igazság, elébe kell mennie az ember vágyának és vinnie neki az igazságot” (A Római Egyház Katekizmusa, 851).

(Folytatás a következő számban)

HÚSVÉTI HIMNUSZ

Már ég a hajnal bíbora
felzúg az egek himnuszja,
Ujjongva zeng a föld dala,
tívölt az alvilág jaja.

Mert ő, a hatalmas király;
halál gögjtét megtörte már,
a poklokon lábbal tapos,
kimentü láncon rabjait.

Akít sírjába rejt a kő
s vizgázott zordon őriző,
a sziklasírból fényesen,
győztes pompával lép elő.

Elnemultak a sóhajok,
pokolból feltörő jajok,
angyal kiált, - fényben ragyog -
így szól: az Úr feltámadott.

Szívünket Jézus töltse be
a húsvét boldog öröme,
kiket kegyelmed újraszült,
győzelmeidben renesztis.

Jézus dicsőségének teneke:
halált legyőzve tündökölsz,
s Atyádnak és a Léleknek
a meg nem szűnő időközön át.

Ismeretlen költő a 9. szádból.
Fordította:

Sík Sándor (1889-1963)

ŐRSÉGVÁLTÁS ÉS ÚJ SZEMLÉLET

a németországi magyar lelkipásztori szolgálatban

P. Vértesaljai László jezsuita, a Vatikáni Rádió magyar adásainak szerkesztője Cserháti Ferenc atyával, a németországi magyarok közelmúltban kinevezett főlelkészével, az európai főlelkészek koordinátorával készített interjújának második, befejező része:

A külföldi magyarok főlelkészei, lelkészei, Miklósházy Attila püspök vezetésével, milyen módon tudnak egységes, összehangolt, egymást segítő, hatékony lelkipásztori munkát végezni?

Nekünk, magyar lelkészeknek egész Európában az a feladatunk, hogy ott, ahol magyarok tartózkodnak, igyekezzünk ellátni a magyar lelkipásztori szolgálatot. Jelenleg, ebben a pillanatban, 42 magyar lelkész dolgozik a nyugat-európai magyar lelkipásztori munkában: (Németországban 19; főállásban 12, nyugdíjas 5, oldalagos kiegészítő 2; Angliában egy pap; Ausztriában kettő főállásban és hét nyugdíjas; Belgiumban kettő főállásban; Franciaországban kettő főállásban és egy nyugdíjas, *(aki időközben elhunyt, szerkesztői megjegyzés)*; Hollandiában egy nyugdíjas; Olaszországban három: egy oldalagosan főállásban és kettő kiegészítő; Svájcban négyen: kettő főállásban, egy nyugdíjas, egy tanulóppék. Egész Nyugat-Európában tehát összesen 42 magyar pap, közülük 22 főállásban, 5 oldalagosan és 15 nyugdíjasként dolgozik. A németországi magyar katolikusok száma a lelkészek vallomásai, feljegyzései és kartotékjai alapján: hatvan-hatvanötezer, Nyugat-Európában: 120-150.000. A vasárnapi magyar szentmiséken résztvevő magyarok száma Németországban: átlagosan 3.500-6.000; Nyugat-Európában: 6.000-12.000). Természetesen megpróbáljuk összefogni, valamiképpen összehangolni ezt a lelkipásztori munkát. Minden nyugat-európai országban, ahol korábban több magyar pap működött, delegátusok, ún. főlelkészek álltak a magyar lelkipásztori szolgálat vezetésére. Nekem, németországi megbízatásom mellett, mint Miklósházy Attila

püspök atya megbízottjának, delegátusának egész Európában még az is a feladata, hogy a magyar paptestvérek és főlelkészek között valami módon ápoljam az egyetértést, a konfraternitást, a papi testvériséget ... és Európa-távú közös ügyeinket, gondjainkat ún. konferenciákon beszéljük meg. Egyébként minden főlelkésznek megbízatása országában feladata, hogy saját területén belül végezze azt a feladatot, amelyre most Németországban magam is megbízatást kaptam az *Instructio de pastoralis migratorum cura* rendelkezései alapján. Az említett összehangolás és összetartozás érdekében, Miklósházy Attila püspök atya védnöksége alatt, az éves, ún. Európai Magyar Papi Konferenciánkon főlelkészi konferenciát is tartunk, ami azt jelenti, hogy főlelkészi megbeszélést, és ezen - mondjuk - a nagyobb ügyekben, nagyobb horderejű kérdésekben igyekezzünk irányelveket és döntéseket hozni a magunk számára. Egyébként az említett Instructio értelmében, ezek a döntések, amelyeket mi a magyar papi, illetve főlelkészi konferenciákon hozunk, mindig csak a helyi püspöknek, illetve a helyi püspöki konferencia illetékes hivatalának jóváhagyásával léphetnek életbe.

Mi a következő program a magyar lelkészek számára?

Január elsején már meghirdettem legközelebbi közös találkozókat: április 29-től május 2-ig Würzburgban tartjuk idei Európai Magyar Papi Konferenciánkat, amelyre egy igen neves magyar teológust, Nemeshegyi Péter S. J. teológiaprofesszor urat hívtam meg előadónak, hogy a *Dominus Jesus* néhány, főleg kultúrákkal kapcsolatos, vitatott kérdéseiben, amelyeket az újságok nyugaton különösen kikezdték, megfelelő eligazítást adjon nekünk, hiszen ő a kultúrákat nagyon jól ismeri, hosszú ideig dolgozott Japánban és egy ideig még a nemzetközi teológus bizottságnak is tagja volt Rómában.

Végül nagyon fontos kérdés még: Milyen a kapcsolat az anyaországgal, Magyarországgal?

Nem csak az 1990-es változások után, hanem már a 80-as években is igyekeztünk, ha nem is hivatalosan, de személyes ismeretség, barátság, kapcsolat révén ápolni az összetartozást az önmagysággal, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaival is, nem csak Magyarországon, hanem a környező országokban élő magyar püspökökkel is. Azóta még inkább tartjuk a kapcsolatot az otthoniakkal. Otthoninak, hazainak érezzük magunkat, még akkor is, ha külföldön szolgálunk. A legtöbben valamely hazai magyar egyházmegye papságához tartozunk, legyen az határon innen vagy túl.

Előbb-utóbb a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia is felismeri, hogy nagy szükség van a külföldi magyar lelkipásztori szolgálat biztosítására. Nagy bánatunk, hogy mi papot nem tudunk adni. A külföldi magyar lelkipásztori szolgálat csak úgy marad fenn, ha hazai püspökeink is felelősséget vállalnak a külföldön élő, tanuló, dolgozó magyar katolikusok érdekében. Az elmúlt időben ezen a téren is nagy megértést és sok támogatást kaptunk hazai püspökeinktől: vannak püspökök, akik már több papot is szabadbá tettek erre a szolgálatra, mások kevesebbet. Ugyanakkor vala-

MEHRLÉ TAMÁS KÖSZÖNTÉSE ZÜRICHBEN Születésének 90. évfordulója alkalmából

Nagybőjt első vasárnapján a zürichi magyar egyházközség és a Vaduzban bejegyzett Mindszenty Alapítvány meghívására, rendkívül ünnepi találkozóra és szentmisére gyűltek össze a svájci magyarok Zürichben, hogy felköszöntsék a svájci magyarok közületeiben álló főlelkészét, dr. Mehrle Tamás domonkos szerzetes professzort, a Mindszenty Alapítvány kuratóriumának tagját, aki éppen ezekben a napokban töltötte be 90. életévét.

A szentmise elején Vizauer Ferenc, a helyi magyarok plébánosa köszöntötte a Bruder Klaus templomot zűfőlságig megtöltő, Zürich, Genf, Lausanne, Fribourg, Bern, Basel városokból és ezek környékéről érkezett magyar hívek küldöttségét és sokaságát, Mehrle Tamás atyát és a koncelebráló papságot - Szőke János, Szabó Géza, Habsburg Paul, Popa Péter és Cserháti Ferenc atyákat -, az ünnepi közösség prominens vendégeit, Habsburg Rudolf főherceget, Michael von Lichtenstein herceget, Habsburg Mihály főherceget családja tagjaival, köztük a karácsony előtt Rómában pappá szentelt Habsburg Paul újmisést atyát és dr. Habsburg Eduard forgatókönyv íróit, aki aztán a szentlelkét is olvasta.

Mehrle atya, a szentmise főcelebránsa, prédikációjában felidézte hivatásának és 1956-os menekülésének történetét, édesanyjára emlékezett és visszapillantott több évtizedes főlelkészi működésére Svájcban és az európai kontinensen. Az ünnepség fényét fokozta a zürichi magyarok ökumenikus énekkarának felemelő közreműködése a szentmisén, Bach, Schubert, Mozart, Liszt és Kodály egy-egy kórusművének szép előadásával, Golaris István vezetésével.

Szentmise végén Habsburg Mihály főherceg, a Mindszenty Alapítvány elnöke személyes hangú beszédében méltatta az ünnepelt főlelkész fáradhatatlan munkásságát, kiemelve a jubilánshoz fűződő személyes, családi, lelki kapcsolatát, majd e sorok írója lépett mikrofon elé, köszöntötte és tolmácsolta Miklósházy Attila püspök, a nyugat-európai magyar papok és hívek köszöntését és jókívánságait a 90. születésnapját ünneplő neves teológusnak, lelki vezetőnek, az ÉLETÜNK nagy tudású és fáradhatatlan cikkírójának. Ekkor került sor az ugyancsak koncelebráló és 75. születésnapját ünneplő P. Szőke János posztulátornak, Mindszenty József bíborosunk és hercegprímásunk boldoggá avatási ügye hivatalos intézőjének és az ÉLETÜNK egykori főszerkesztőjének köszöntésére is.

A templomi istentisztelet a kilencedik évzáraként járó főcelebráns és a vele koncelebráló fiatal újmisést áldásával és a hamvazás szertartásával zárult. A

mennyien nagyon jól ismerjük az otthoni lelkipásztori ellátás súlyos helyzetét is. Nagyon sokszor magunk is nagy dilemmá előtt állunk: Vajon otthon van nagyobb szükség papra, vagy idekint! Ezt mindenestre és adott esetben nagyon komoly és közös mérlegelés alapján kell eldönteni.

Ferenc atya! Köszönöm a beszélgetést! Új megbízatásodhoz, mint delegátus, sok-sok kegyelmet, lelki bátorságot kívánok Hallgatónknak nevében. A híveidtől pedig az Isten, gondolom, bizalmat vár irántad, a munkádhoz, hogy e kettős kapcsolat: a hívek elvárása, a főlelkész és munkatársainak a szolgálata eleven, hívő magyar közösséget tudjon teremteni, szerte Európában.

Nagyon szépen köszönöm!

születésnapj ünnepség azonban késő délutánba nyúló, bensőséges fogadással folytatódott a Bruder Klaus egyházközségi otthon dísztermében, ahol elsősorban dr. Urs Köppel, nemzeti igazgató köszöntötte egykori tanárát, a Svájci Püspöki Konferencia migránsokkal foglalkozó kommissziójának részéről és megbízásából pedig megköszönte Mehrle Tamás mint-egy felvászados tanári és főlelkészi munkásságát Svájcban, Isten áldását kívánva továbbra is szerzetesi és lelkipásztori működésére és egész életére. Ezután a köszöntők hosszú sora, a svájci magyar hívek jóságos szeretete vette körül, figyelmességekkel és emlékekkel halmozta el a patriarkális korba lépő és nagy tekintélynek örvendő Mehrle Tamás atyát. Az ízletes büfé és finom ebéd a zürichi magyar egyházközség tanácstagjainak szorgoskodása révén jött létre és tovább fokozta az együttléti örömet.

Az ÉLETÜNK szerkesztősége csatlakozik a köszöntők táborához és ez utón fejezi ki jókívánságait lapunk neves írójainak: Isten éltesse sokáig, erőben egészségben, testi, lelki és szellemi frissességben.

Cserháti Ferenc

TESTNEK FÖLTÁMADÁSA

Részlet

Az égbe néha nézel-e?
Az örök-életet érzed-e?
Igaz valót a mennyből
Sugárból tudsz-e segíteni?
A földi nem-lét égi rendjét
Megérti elméd? ...
Jaj, hallom én egy tompa, mély ütemből,
Hogy e világnak minden műve megdőlt
És jön, akit a próféta jövendőt!
És jön, akit az angyal harsónál!
Üdvöz légy Jézus, nagy Király!
Ezt hallom mindenünnen és tudom,
Hogy tündökölve megjössz, Jézusom!
- - -
Mint ember mondom akkor:
Látjátok mostan szemetekkel, ím,
Mire juttottunk, édes feleim!
És életünk mit ért?
Megöltük egymást semmiért.
Mondjátok meg nekem, mire való volt
A hatalom és a zsarnoki hóbort,
A bosszú, a bűn, a bolt, az érdek?
Az ámitások, csábítások és sírások,
Mit értek a csaló írások?
A sisakok, a címerek, a vérték
S a páncélos kocsik mit értek?
Tábornok úr, jelentem,
Hogy minden menthetetlen.
Nincsen menekvés,
A hadi-jelentés
Nem volt szerencsés.
Vagy ön azt hitte, hogy föld omoltán
Föltámad mint lovas-szobor tán?
Nincs e napon futamodni kengyel!
És nem segít se marsall-bot, se rendjel.
- - -

Ezért könyörgök, édes Jézusom,
Hogy amíg élek, el ne hagyj
S szívedből itt ki ne tagadj!
De sőt, jobboldal megragadj!
S lerázva lelkem sok nehéz gyöngörnyét
Vezess el innen Városodba,
Vezess a végtelen, örök rét
Ösvényein, ahol a vágat
Légyőzi angyali örök-lét
S a földi hír elomlik
A semmibe peregve!
Vezess Uram ama napon
Győzelmes seregdedbe!
Gyógyíts ki bűnemből, Irgalom,
Ne hagyj elveszni életemben
És el ne fordulj tőlem komoran,
Hanem tekints rám véghetetlen
Kegyelmedhez képest, Uram!
1949

Horváth Béla (1908-1975)

Megnyitják a vatikáni levéltárakat

II. János Pál pápa váratlanul elrendelte, hogy tegyék nyilvánosság számára hozzáférhetővé a vatikáni levéltárnak Németországgal kapcsolatos anyagát az 1922-től 1939-ig terjedő időszakból. A hivatalos indoklás szerint a Szentszék így akarja cáfolni a holocausttal kapcsolatos vádakát. Miután a XI. Piusz pápa idejéből származó dokumentumokat fel dolgozták, a kutatók elé terjesztik a XII. Piusz (1939-1958) idejéből származó iratokat is. A lépés része XII. Piusz boldoggá avatása előkészítésének. Egyes történések azt vetik XII. Piusz szemére, hogy nem ítélte el nyilvánosan sem a náciizmust, sem pedig a zsidóüldözést. Pápává választása előtt Eugenio Pacelli 1925-től 29-ig Berlinben volt nuncius, majd tíz éven át ő vezette a Szentszék külügyeit. Ebben a tisztségében járt a nagy pompával rendezett budapesti Eucharisztikus Kongresszuson 1938-ban.

Giovanni Miccoli egyháztörténész a római „La Repubblica” című napilapnak nyilatkozva hangsúlyozta, hogy a most hozzáférhetővé váló levéltári anyag aligha tartalmaz szenzációs keltő adatokat, mert a dokumentumok jórészt Németországban már közzétették, legfeljebb a náciizmussal kapcsolatos vatikáni álláspont finomításához járulhat hozzá. Miccoli azonban nem zárta ki, hogy a még titkos dokumentumok új adalékkal szolgálhatnak a XII. Piusz pápáról kialakult képhez.

Vincze András

Madridi levél

KÉNYES ÜGY

Egyes témákról nem szeretek írni, de azt hiszem, meg kell tennem. Újságcikkek, a főszerkesztőhöz intézett levelek, rádió- és TV-interjúk sokaságának a tárgyát képezik s a közvéleményben élénk vitára adnak alkalmat. Ezt történt most is, amikor, - ahogy itt mondják, - valaki „ki-jött a szekrényből”, értsd: nyilvánosan elismerte homoszexuális voltát. Alkalmom adtán ezt már mások is megtették, köztük egy volt miniszter, egy jó regényíró és egy ismert ballettáncos is, nem beszélve természetesen azokról, akik ilyen egyesülések, közösségek a nyilvánosság előtt szereplő tagjai.

A legutóbbi vihar okozója J. M., 39 éves, rövid szakállt és kis fülbevalót visel és a közelmúltig egy andalúz községben mint vikárius, az idős plébános helyettese működött. A „Zero” című, homoszexuális lapnak és másoknak adott nyilatkozatában azt is tisztázta, hogy „szereit az Egyházat és papi küldetését”, „hálát ad Istennek homoszexuális voltáért” s az Ő ihletének tulajdonítja azt az elhatározást is, hogy ezt a mívtólát nyíltan elismerje. Ugyanakkor élesen bírálja mindazokat a főpapokat, akik a homoszexualitás „erkölcsei rendellenességnek”, gyakorlóit pedig „betegeknek” minősítették, de azt is jónak látta közölni, hogy a maga részéről nem tesz eleget a cölibátusnak, ami az ő esetében természetesen nem „nőtlenséget” jelent.

Megyéspüspöke ebben a helyzetben megiette az egyetlen lehető lépést: felfüggesztette „a divinis”, vagyis egyelőre megszüntette a papi tevékenységek gyakorlását. Ugyanakkor kinyilvánította azt a szándékát, hogy találkozzék, beszéljen, és együtt imádkozzék vele. Erre azonban mindeddig nem került sor, az illető ismeretlen helyen tartózkodott és a püspöknél mind a mai napig nem jelentkezett. A főpapok megnyilatkozásaiban feltűnhetett, hogy többen is hangsúlyozták a felfüggesztett pap személyének mindenképpen kijáró tiszteletet s alig beszélt valaki „bűnről”. A barcelonai segédpüspök pedig úgy véli, hogy „a probléma nem az illető nem irányzata, hanem a cölibátus megtörése”.

Mondanom sem kell, hogy a támadt sajtóvitában, - mint más esetekben is, - a legkülönbözőbb állásfoglalásokra volt példa, s nyomát hagyta az is, hogy több helyen már lehetséges egymást párok bejegyzése, külföldön „összeházasodása” is. Természetesen egyesek felháborultak az alkalmat az Egyház „maradiságának” bírálataira is, az Országos Spanyol Homoszexuális Szövetség elnöke pedig felszólította katolikus tagjait, hogy közöljék az illetékesekkel az Egyházból való kilépésüket. Mások megint az emberi jogokra hivatkoztak és az ország alkotmányára, mely megtiltja a „nemek szerinti megkülönböztetést”. Sokan mások csak erre a konkrét esetre akartak gondolni és hivatkoztak J. M. népszerűségére, dolgos és jószágos voltára, a szegények, rászorultak iránti érdeklődésére, az eddigi állomáshelyein végzett munka pozitív voltára.

Legkevesebben talán mégis azt a kérdést tették fel, mely legjobban kellene, hogy érdekeljen, túl egy-egy egyéni sorsán. A Szentegyház mindnyájunk édesanyja. Mit tehet azokért a gyermekeiért, akik homoszexuálisak vagy azokká lettek, különösen, ha nem maguk választották ezt az életformát? Bizonyára voltak már kezdeményezések ezen a téren, hanem is szeretünk róla tudomást.

Rónai Zoltán

Nével megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. - Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza!

Dr. Ruzsik Vilmos Ambrus C. M.

1913. 04. 27. - 2002. 02. 18.

A francia, ha valamit vagy valakit nyomtatékosan jónak, igaznak, előnyösnek, helyénvalónak, kitűnőnek, szépségnek kíván minősíteni a *bien* melléknevet alkalmazza. Ilyen *homme de bien* volt Ruzsik atya. Ezt a kis szót használta leggyakrabban, így köszöntötte kitért karral az embereket, így vált a *bienkedés* szállóigévé a párizsi magyar Misszióban. Akkor örült, ha mosolyoghatott, boldogan üdvözölt jókat és rosszakat. Még a ravatalon is arcára volt írva a mosoly. Mint Páli Szent Vince igaz követője, öltözködésében is szerény volt. Az anyagiakkal nem sokat törődött, de minden tekintetben, még idejével is nagyvonalú volt. Szerette a társaságot, a családias légkört, a szalonasítást, a reprezentációs fogadásokat, a cserkészekkel kirándult, a fociszurkolókkal elment a stadionba, minden meghívásnak eleget tett, szívesen hegedült, minden levélre válaszolt, Európa-szerte tartotta a lelkigyakorlatokat, de főleg sokat imádkozott, mindenkit meghallgatott és minden prédikációjára készült. Ha kifutott az időből, csak annyit mondott: „most ne segíts, mert sietek”. Az Egyház védelmében nem ismert megalkuvást. Szembefordult minden hamissággal és csúsztatással, de az Isten képmására teremtett embert védte. Vincés szívvel a bűnösökkel és hitetlenekkel is *bienkedett* és lelkük üdvéért aggódott.

Ruzsik atya 1913. április 27-én született Márianosztrán. Egyéni életét épp úgy, mint a világ nagy eseményeit Isten szeretetének részeként tekintette. Még abban is az Ő gondviselését látta, hogy születése napja vasárnapra esett, amikor a déli harangszóra az Úrangyalát imádkozták. Összesen kilencen voltak testvérek, közülük egy irtalmasnővér. Úgy nőtt fel, mint a többi falusi gyerek, járt a templom körül és ministrált. Vágya, hogy majd ha felnő, szent vincés misszionárius papként világgá megy, hivatásnak bizonyult. Igen jó tanuló volt, kiváló nyelvértéssel és tehetséges a természettudományokban. 1938-ban a budapesti Eucharisztikus világkongresszus évében, május 15-én Angelo Rotta pápai nuncius pappá szentelt, de a politikai helyzet nem tette lehetővé, hogy elhagyhassa Magyarországot. A háború alatt tanárként, illetve kápláni, majd plébánosi beosztásban dolgozott a magyar, német, szlovák nyelvűek között Piliscsabán. Volt zsidó osztálytársainak deportálása és szeretett sváb híveinek kitelepítése maradandóan befolyásolta életét. A Stuttgart-környéki piliscsabaiak egyik találkozóján, ahová Ruzsik atyát kísértem, láthattam a kitelepített svábok és egykori plébánosuk egymáshoz való kölcsönös ragaszkodását. Hasonló érzékenységgel emlékezett meg 1994-ben egy irodalmi délután keretében a Holocaustról a párizsi Magyar Katolikus Misszióban.

Ruzsik atya gyermekkori vágya 1948-ban teljesült. Végre misszionáriusként Kolumbiába utazhatott, de tehetsége miatt rendi előjárói fontosabb feladatokat szántak neki. Tovább taníttatják, aztán maga is tanít, majd több egyházmegyei szeminárium rektora lesz. Összesen vagy tíz püspök került ki keze alól. Az ő terve alapján szerelik fel az iskolák kémiai szertárát, amiért kolumbiai díszállampolgárságot kap. Doktorátusát Rómában 1962-ben szerezte, amikor püspökét a II. Vatikáni zsinatra kísérte.

A 60-as évek társadalmi krízise, az Egyházon belüli irányzatok polarizálása Kolumbiát sem kímélték. A lazaristáktól

megvonták az egyházmegyei szemináriumok vezetését. Kapóra jött ez a párizsi magyaroknak, akiknek addigi bencés lelkészeit a brazil Sao Paulo-i magyar alapítású kolostorba helyezték. Így lett Ruzsik atya 1968-tól Franciaország magyar főlelkésze, majd egyben Észak-Franciaország és 1986-tól párizsi magyar plébános is.

Ruzsik atya a későbbiekben még visszatért Kolumbiába, ahol előkészítte Mindszenty József bíboros 1975 áprilisára tervezett latin-amerikai útját, ahová őt személyesen el is kísérte, de ahonnan a bíboros már beteg jött vissza. Ez volt Mindszenty utolsó lelkipásztori útja. Bécsben hunyt el május 6-án. Be nem gyógyult seb maradt Ruzsik atya szívében, hogy az általa szentnek tisztelt prímás franciaországi útja örökre elmaradt.

Ruzsik atya franciaországi tevékenysége minden szempontból mérföldkő a Magyar Katolikus Misszió 75 éves működésében. Kiemelkedő tevékenységéért Göncz Árpád 1993-ban a Magyar Köztársaság Érdemrend Tisztikeresztjével tüntette ki. Neki köszönhető, hogy az 1970-ben szerzett ingatlan, bölcs előrelátással, jogilag is egyházi tulajdon lett. Így a Misszió nyílt ház maradt, mentes mindenféle egyesületi kisajátítástól. Szenvédelmentesen józan észére és egészséges lelkiismeretére hallgatva tudta elviselni egyesek okvetetlenségét, rövidlátó megemértésüket. Ilyenkor csak azt szokta mondani „majd megoldódik”. A kudarc nem törte le, a siker nem vakította el. Alacsony természetében óriáslelek lakott. Erős jellemre vall, hogy jóval a vasfűgőny leomlása előtt, hidegháborús légkörben is volt bátorsága hazai papokkal otthon és idekint találkozni. Elkötélezett és odaadó munkájáért II. János Pál 1999-ben a Pro Ecclesia et Pontifice kitüntetésben részesítette.

Tizenöt évet dolgoztunk egymás mellett. Káplánja voltam, de ő örült legjobban mikor 1991, illetve 1998-ban főnöke lettem. Tanított, de soha meg nem lekeztetett. Amíg egészsége engedte egy kedves urihölgy mindig behozta rendje öregethonából az általa annyira szeretett Misszióba. Advent első vasárnapján még ő prédikált és decemberi körlevélben írta az elmélkedést a boldogságról. A karácsonyi vásárosainkhoz és az általa alapított magyar Szent Vincés társasághoz megkülönböztetett szeretettel ragaszkodott, akik két héttel halála előtt, testületileg látogatták meg. Szombaton, február 23-án combnyaktöréssel kórházba szállították, megoperálták, de szíve már gyenge volt. Vasárnapról hétfőre virradó éjjel magához szólította az Úr.

Temetése valóságos magyar-francia seregszemlének bizonyult. A gyászmise előtt több mint 30 pap jelenlétében a lazaristák provinciális felolvasa Ruzsik atya lelki testamentumát, aki teremtő Istenétől az élet ajándékát kapta. Az Ő kegyelméből született és nevelkedett gyakorló katolikus családban, kapta érdem nélkül a papi hivatást és maradt hűségese szerzetesi fogadalmához. Lehetetlen felsorolni mindazok nevét, akik jelenlétükkel vagy üzenetükkel kifejezték részvétüket. Jelképesen említem Jean-Marie Lustiger bíboros, párizsi érsek levelét, aki magyar népünkért és Egyházunkért imádkozva osztozott gyászunkban, valamint protestáns testvéreink koszorúját, akik őt úgy szerették, amilyen volt: szűzmáriás és pápához.

Ruzsik atya lelke az Úr színe előtt, teste egy maroknyi magyar földdel várja a feláradást a Montparnasse-i temetőben.

Molnár Ottó

Londoni levél

A KLÓNOZÁS ETIKÁJÁRÓL

A legfőbb brit törvényhozási fórum, a Lordok Háza, hozzájárult ahhoz, hogy Nagy-Britanniában tudományos célra embriót klónozhassanak. Glasgow új katolikus érseke, Mario Conti, azonnal éles bírálatot illette a főrendek döntését. Mint rámutatott, nem lehet emberi életet azért létrehozni, hogy azután el is pusztítsák. „Az ember nem árucikk, az embrió nem felhasználható, hiszen az emberré válás lehetőségét hordozza magában” - mondta az érsek

Olvasóink javarésze biztosan látott már fotót vagy filmet a negyvenkilenc éves, rendkívül jóképű hollywoodi sztár színészről, Christopher Reeve, aki 1978 és 1987 között négy szuperman filmben játszotta a főszerepet. A remek fizikumú fiatalember hét éve: leesett a lóról és szinte teljesen megbénult. Tolókoszában ül. Most izgatottan figyelte, hogyan dönt a brit főrendi ház, és a pozitív döntést nagy örömmel fogadta. Hátha találnak olyan klónozási terápiát, ami lehetővé teszi, hogy egy szép napon felálljon a toloszékéből. E nélkül erre nincs esélye. Az embriósejtrel történő klónozás engedélyezése reménnyel tölthet el rákosokat, Alzheimer kórosokat, parkinsonosokat.

A reprodukív klónozás továbbra is tilos. Embert nem szabad mesterségesen előállítani. A mostani döntés az előtt nyitotta meg az utat, hogy a tudósak laboratóriumokban sejtekből embriót hozzanak létre, és ezekből a tudatlan élőlényesekből további sejteket vegyenek ki gyógyítás céljára. A Lordok Háza hangsúlyozta, hogy mindez csak rendkívüli esetben történhet, irásbeli hozzájárulással. A hírek azért támadt világvisszhangja, mert a legtöbb országban, így az Egyesült Államokban is, mindenfajta emberklónozás tilos. Angliában meglepetést keltett a lordok váratlan engedékenységése.

A tudósok a kísérletekhez a gyermektelen anyák terhessé tételéhez felkészített, petékből használhatnak fel, ebből van felesleg, hiszen esetenként csak kettőt szoktak beoperálni a méhbe. Érdekes, hogy az ügyet már egy éve vizsgáló főrendiházi bizottságnak éppen egy anglikán püspök, Oxford főpásztora volt az elnöke. Ő a pozitív döntés mellett volt, de úgy véli, hogy jöjjön elő sejtéről van szó, ezek nem tekinthetők embernek. A Vatikán azon az állásponton van, hogy a sejtutatók ugyanilyen eredményt érhetnek el embrió-klónozás nélkül is, tehát nem kell kísérteniük a lehetőséget ember mesterséges előállítására. Ez igaz. De olyan sejtekre van szükség, amelyeket nem vet ki a szervezet, s erre az embrió alkalmas, amelyből ideg, izom, porc, vér állítható elő. Az úgynevezett degeneratív betegségek gyógyítására csillan fel remény. Idővel talán egész testrészek növelhetők, pótolhatók lesznek elhalt agy- vagy szívizomsejtek. Bizakodhatnak például a jéhvérsejtszövetben szenvedők, mert az embrióból klónozott csontvelőt elfogadják a szervezet, ha tökéletesen azonos jellegű a test többi részével. Ahhoz, hogy az ide vezető kutatás teljes lendülettel megindulhasson, a helyzet jogi rendezésére valóban szükség volt.

A katolikus egyház állásfoglalásával szemben áll a nagybritanniai döntés, amelynek az elvi alapja, hogy néhány élő sejt összessége nem tekinthető emberi lénynek. A brit Orvostudományi Kutatótanács elnöke, a magyarszületésű Sir Radda György, egymillió fontot máris kiutalt sejtbank felállítására és bizonyos benne, hogy hamarosan kiadják az első engedélyeket. Az etikai vita azonban kétség-telenül tápot kap a lordok határozata nyomán.

Sárközi Máttyás

GODÓ PÁTER KÁLVÁRIÁS ÚTJA

Látogatás a Godó-portán

2. rész

Godó gazda s kilenc gyermeke

Három évig a Duna-csatornánál dolgoztam munkaszolgálatosként. Az ilyen megbízhatatlankat a katonaság helyett odaviték. (Regöl tovább a testvér, Godó András.)

A kollektív után vasutas voltam. Ha hozzautaztam, ingyen utazhattam. Nem szabadjegy miatt, hanem mert elengedtek a kalauzok. Adtam volna a kalauznak háromszáz forintot; nem fogadták el.

Kurticson voltam vasutas húsz évig. Málhakezelő, tolató, mindenhol dolgoztam. Előtte tizenkét évig a kollektívban.

Ötvenben berukkoltam, három évet lehúztam a Duna-csatornánál. Hazajöttem. Négy-öt napra möghalt az apám. Részes vótam, aratni jártam.

Ötvenben jött a kollektív, a „beszélgetés”. Apámmal erőszakoskodtak. Nehéz idők voltak. De fő, hogy mögvagunk! Főleg, hogy most visszaadták a földet.

De tudja, lassan lejár az idő.

Nekünk van a feleséggel tíz hektár földünk, 87 éves anyósomnak tíz hektárja, de lemondtak róla, kiadta bérbé.

Kilencen voltunk testvérek.

Volt földünk, de nem olyan nagy.

A gyerekek? Egyáltalán nem foglalkoznak a jószággal! Tisztán járnak, jól élni!

A határban fiatal kapálni, kaszálni nem lát. Ceausescu tanította őket erre. Hiába tanul (a fiatal), sehol sincs állás. A föld meg...

A nyolc testvérem?... Hajja, már meghalt Tóni, Gyuri, Matyi, Boris, Piri, Mihály. Él még András, Őrszike, Bócsi, Feri.

Mind a hárman itt élünk, Kisiratoson.

Anyánk Kása Mária, apánk Godó András.

A háborúban kétszer hajtottak el a románok. Először Körösladányon át mentünk, a Tisza-hidat építették, a német bombázta le.

Aztán télen Nagymágyocson jártunk, lovakat vittünk. Lovakkal Purglytól, Sofronyáról (Horty sógorának uradalmából). Sebesült lovak, de jó lovak voltak! Az oroszok után, a front után vittük. Majd megfagytunk! Az oroszoknak vittük az ottani uradalomba.

Hajja, igazságtalan az élet! Sokmidőn mögtörténik, a legtöbb rossz, hajja.

Ide is hoztak a szatmáriai emléktáblát, a parókian van. A falat előbb rendbe kell tenni.

Godó a szülőháza. Nagyfal, 446. szám, a Godó-ház. A leányom Pitesben gyerökörvos; a veje fogorvos. Két unokám van. Mindkettő éppen itthon nyaral. A legényke odaül mellénk hallgatóni. Nagyra nőjj, kisfiám!

Itt született

Godó András meséli: Mihály 1913-ban született ebben a házban. Gimnáziumba a gyulafehérvári papi szemináriumba ment. Gyulafehérvárról elkerült Krakkóba, Lengyelországba, ott folytatta a tanulást. Jezsuita lett.

1942-ben, vagy 1943-ban szentölték föl Szögédében egy kis utcában, kis templomban. Ott voltam az aranymisén.

Márton Áronnal egyidősek voltak. (?) Ismerté II. János Pált, a lengyel pápát is. A lögnagyobb bűne az volt, hogy amikor volt a változás, alá köllött írni, hogy ők ennek a röndsörnek a hívei! A papság közt is volt egy kis huzavona. Ű fölkérte őket, ne engedjenek ennek a röndsörnek!

Üzent a pápa, hogy ne fogadják el ezt a rendszört. A postán elfogták a levelet.

Ű írt a pápának. A pápa választ kapták el.

Innen indult az Ű legnagyobb bűne. Más bűn is vót! Nem adott ki senkit se! Nem akart senkit belekeverni a dologba, inkább magára vállalta.

Nagyon titoktartó volt. Megtartotta a dolgokat magának. De olyan természete volt, hogy mindenkit magához tudott vonzani.

Egyszer kérdezték a szatmáriak, Bíró atya, hogy bírta ki? Három dolgot említett.

- A harmadik: mindönön köröszül montem mán, csak a körösztre feszítés hiányzott.

Hogy miért lött pap? A pap mondta neki: - Te Miska, pap lehetnél! - Mert nagyon jól tanult. Abban az időben másképpen nem tanulhatt a parasztembör gyermeke. Meg a tudást akkor nem nagyon értékelték!

(Msgr. Ross Márton, - a mai tömösvári püspök - halotti búcsúszótájában sorolja: Godó Mihály S. J. itt Kisiratoson született 1913. szeptember 25-én. Holnap lesz 83. születésnapja. Teológiai tanulmányait a Krakói Egyetemen végezte, ahol a jelenlegi Szentatyánk is, II. János Pál pápa később tanult és élt. Pappá szentelése után Hódmezővásárhelyen, Kolozsvárott és Szatmáron szolgálta az ifjúságot, mielőtt egyházmegyénkbe jött volna. 1965. április 1-én került hozzánk, közelebbi hazájába. Életének majdnem egyharmadát töltötte közöttünk, beleértve a börtön éveit is. Plébánoskodott, káplánkodott egyházmegyénkben, ahogyan ezt éppen kívánták, követelték tőle előljárói, az állami hatóságok, melyek az ő számára (akarva, nem akarva) csak jó Isten akaratának végrehajtói voltak. Mehádián, Herkulesfürdőn, Újaradon, illetve Angyalkúton működött. Életének utolsó éveit Szentannán az éregek között mint idősebb testvér és lekipásztor töltötte”.)

Szülőháza: majdnem a Gál-köröszttel szömben. A falu határában - a cigánkai részen - a Godó-tanya (Godó-halom s Godó-dűlő) húlt helye. Kifelé - természetesen - a Godók útján.

(Más úgy tudja: Mihályt erővel kellett iskoláztatni, mert többre becsülte atyja tizenkét lovát, mint az egész iskolát. Anyja, hogy megbolozza, adta Szamárra a jézustársaságiakhoz. Úgy megfogták a jezsuiták, hogy apja helyett maga írta alá a szerzetesrendbe való jelentkezésnél a szülői beleegyezést.)

Godó-rege

- Tizenhét évig volt börtönben? Ebből hetet sötétzárkában töltött. Utoljára Herkulesfürdőről vitték el; rádióadót kerestek rajta. Hosszú ideig szolgált Szatmáron, itt tanított is. Végül Pankotán volt, onnan került Szentannára. Jött volna Kisiratosra a Máltai-házba! - regeli Almási Béli, a falu körorvosa, az RMDSZ kürtösi önkormányzati tanácsosa, a Máltai Szeretetszolgálat aradvármegeyi vezetője, aradi szegények ingyenorvosa, kürtösi magánorvos, iratosi betegmenhely-építető.

Hogyne, '80 után a parókian hallottam e tervről: Godó atya azt szerette volna, ha szülőfalujában papi otthont rendez be a tömösvári püspökség. Így hazajöhetett volna Iratosra.

Egyik sem sikerült.

- 1996 szeptember 22-én halt meg (Szentannán), 24-én temették Kisiratoson. A temetésén görög katolikus pap beszélt románul, együtt raboskodtak. Itt volt Déváról a jézustársasági rendfőnök is.

Halála napján is misézett a szentannai éregeknek.

Amikor eltávózása előtt valamivel meglátogattam, épp misézett a szentannai sváb őregothon lakóinak. Lefénykepeztem volna, ahogy áldását adja a kicsi öreg gyülekezetre! Leintett, ne, s később, beszélgetésünket sem engedte megszakítani bármiféle fényképezkedésért.

Szerénysége miatt nem örült, hogy levéném? Vagy mert ehhez szokott hozzá a rab s félrab, majdnem rab ötdőfél tized alatt? Hogy teljesen háttérbe kell húzódnia, el kell bújni, kerülnie kell az efféle megörökítéseket? Akármilyen dokumentálását bármikori szereplésének? Hogy épp erre fáj a foga a vörös vallás- és magyar-elhárító politikai titkosrendőrségnek?

Vita Moszkva és a Szentszék között

A Szentatya püspökséggé alakította a korábban apostoli kormányzók vezetése alatt álló négy oroszországi területet. A lépést az orosz ortodox egyház feje nyílt hadüzenetnek minősítette, kijelentve, hogy a Moszkva és Vatikán közti kapcsolat drámai megromlásáért a Szentszék terhel a felelősség Isten és a történelem ítélőszéke előtt. Megtorláként az ortodox egyház lemondta Walter Kasper bíboros február végére tervezett oroszországi meghívását. A vatikáni Egyesítanás elnökségét betöltő Walter Kasper a két egyház együttműködésének előmozdításáról akart tanácskozni Moszkvában.

A katolikus egyház legfelsőbb oroszországi képviselője, Tadeus Kondruszkievics moszkvai érsek a nyilatkozatra válaszul hangszólta, hogy ortodox részről immár tíz éve ismételtetik ugyanazon vádakat, amelyek szerint Róma buzgón igyekszik új híveket toborozni - természetesen az ortodoxok körében. Az érsek szerint elenyészően kevés az áttérők száma; az évi két-három ezer keresztelésre szinte kizárólag az addig felekezeti nélküliek körében kerül sor. Jelenleg közel 600 000-re tehető a katolikus hívők száma Oroszországban. Kondruszkievics érsek rámutatott arra is, hogy katolikus részről mindent megtesznek a jóviszony előmozdítására, de még arra a javaslatra sem érkezett kedvező válasz, amely a pápa és a moszkvai pátriárka találkozáját szorgalmazta. Utalt arra is, hogy semmi különös nincs az apostoli kormányzók által vezetett területek püspökségé nyilvánításában, ugyanis a világ többi országában is szinte kizárólag püspök irányítása alatt álló egyházmegyék vannak. Különös legfeljebb az lehet, hogy a Szentatya csupán most szánta rá magát erre a lépésre, - mondotta az érsek, de sejtetni engedte, - hogy a döntésben szerepet játszott az oroszországi vallási törvény küszöbön álló módosítása, amelynek értelmében a tradicionálisnak tekintett egyházakat különleges jogokkal ruháznák fel. Félő azonban, hogy ebből a katolikusok kimaradnak, legalábbis erre utalt a moszkvai főmufti, aki a Szentszék lépését céltalozos provokációnak minősítette és hangoztatta, hogy Oroszországban csupán négy felekezet tekinthető tradicionálisnak: az ortodox, a zsidó, a mohamedán és a buddhista. Némi derülátlásra ad okot azonban egy korábbi tapasztalat: a rendszer-váltást követően kommunista országokban működő katolikus egyház támogatásra alakult „Ostpriesterhilfe” az orosz ortodox papoknak is egyenként ezer dollár támogatást ajánlott fel mintegy indulási segélynek, amelyet végülis - hosszas ócodás után -, de elfogadtak.

Vincze András

1994-ben, Magyar Televízióbeli szereplése után írja (miskolci) Keresztény Élet szerzője; vagy tíz éve ellátogatott hozzá Újaradra, s beszélgetni szeretett volna az atyát. Múltjáról, szenvedéseiről, a börtön-évekről. Ű beszél is, de inkább másokról, mások hősiességéről, hazaiakról, kint élőkről. Aztán csendesen hozzászói: Jézus Szíve megengedte, hogy ő is társuk legyen a szenvedésben, s hogy bátorítsa őket a szükségben - ...a tv képernyőjén. Godó atya a dicsőört beszéd alatt fejét lehajta, szemét lesütve állt félrehúzóva - ősz hajával is -, mint a megszüdött gyermek, a súlyos börtönvekre ítelt börtöntöltelék.

Közreadja:

Sarusi Mihály, Balatonalmádi
(Folytatás a következő számban)

Rossz a hírünk Nyugaton!

A közeli magyarországi országgyűlési választások közeledtével a politikai huzavona, az egymással szembenálló, vetélkedő, de inkább veszekedő pártok küzdelme egyre sértegetőbb formát öltött. Egyik, régóta legtekintélyesebb lapunk, a Magyar Nemzet - jelenleg úgy híresztelik, hogy az Orbán-kormányhoz közelálló központi napilap - egyik eszmefuttatása külföldön is nagy visszhangot, sokakban megütközést keltett. Dehát miről is van szó? Arról, hogy a Budapesten akkreditált külföldi tudósítók a magyarországi viszonyokról következetesen rossz hírtünkelt, a tényeket szándékosan elferdítő jelentéseket közölnek. Ez a vélemény egy úgynevezett „Kontroll-csoport” elemzésén nyugszik, amely visszamenőleg 2000 augusztusától 385 külföldnek szóló tudósítást vizsgált át. Némely tudósítók nagyon vitatható szisztema alapján „fekete listák” is közöltek az Orbán-kormány lejárására. Belevetik a köztudatba, hogy aki nem baloldali, az persze jobboldali. Idégg rendben is van. De kis csúsztatással már „szélső jobboldali”, fedő szóval „populista”, ahogy az osztrák Heider-kormányt megbélyegzik.

Még a semlegesség hírében álló legnagyobb nyugati napilapok, mint például a svájci Neue Zürcher Zeitung (A. Oplattka), vagy a német Frankfurter Allgemeine Zeitung (Matthias Rüb) sem kivételék. Sőt!

Az emberben önkéntelenül feltolakszik a kérdés: hol vannak a Nyugaton olyan népszerű, sokszorososan kiütemezett, nagy befolyással rendelkező írók, mint Konrad György (a berlini Művészeti Akadémia elnöke), vagy szerintük a legnagyobb magyar író (Eszterházy Péter) és szoros eszmetársi körük, hogy a magyarság érdekében hallassák hangjukat: Vagy ez nem lenne rangjukhoz méltó?

A Magyar Nemzet és hozzá közelálló mérsékelt hazai újságírók elvesztették már türelmüket és Martony János külügyminiszternek levelet írtak: „Nagyon nyugatlanítanak bennünket a külföldön-írják - főleg a Nyugaton megjelenő, a magyar közállapotokról csak lejtő képét festő tudósítások” és kommentárok, amelyek a jogos kritikák szintjétől mélyen alulmaradnak. Úgy látszik, egyetlen céljuk, hogy a magyar helyzetről szándékosan hamis képet sugalljanak, talán hogy késleltessék vagy megakadályozzák a Nyugathoz való mielőbbi csatlakozásukat. Lelkük rajta!

Szamosi József

Megjelent! SZAMOSI JÓZSEF új könyve:

MAGAM ÜGYÉBEN I. kötet
Versek, műfordítások • Az évek sodrában
Cikkek, bírálatok
Stílvirágok-gyomnövények •
Lapszéli jegyzetek • Nekrológok

MAGAM ÜGYÉBEN II. kötet
A korárság szemével -Inerjük, köszöntök •
Levelezés • Két irodalmi hamisítvány •
A szentkorona menekítése és emlékműve •
Jegyzetek
A két kötet 600 oldal és
40 oldal melléklet: képek, dokumentumok.

Megrendelhető a Szerző címén:
Elektrastr. 7/b, D-81925 München,

Együttes ára: 35 EURÓ + portó
Átutalás: HypoVereinsbank Mü.
Konto-Nr.: 86 20 99, BLZ: 700 202 70

HÍREK

Megjelent a 2002-es Pápai Évkönyv

Vatikán: Február 9-én, szombaton délelőtt Angelo Sodano bíboros, államtitkár bemutatta a szentatyának a 2002-es Pápai Évkönyvet. Az ünnepi bemutatón jelen volt többek között: Leonardo Sandri érsek, az államtitkárság általános ügyei részlegének helyettes vezetője, Vittorio Formenti, az egyház statisztikai központi hivatalának megbízottja, az Évkönyv, az Annuario Pontificio szerkesztésében közreműködő munkatársakkal és a komplex nyomtatási munkákat kivitelező Vatikáni Nyomda műszaki és kereskedelmi igazgatója.

A szentatyá köszönetet mondott az évkönyvről és megköszönte az új kiadásban közreműködő személyek értékes munkáját. A Pápai Évkönyv rendkívül értékes adatbázis, névtár, amely tartalmazza a katolikus egyház adatait, a bíborosok, az egyházmegyé, a vatikáni hivatalok, az egyházi képviselők, a szerzetesrendek évről évre kiegészített és kijavított névsorát.

Az új Annuarióban közölt adatok szerint a Szentszék jelenleg 174 országgal tart fenn szabályos diplomáciai kapcsolatokat. A múlt év során 161 új püspök kapott kinevezést. A világ 6 milliárd 47 millió lakosából egymillió 50 millió a katolikus, ami 17,3 százalékának felel meg. Földünk katolikusának 44,4 százaléka az amerikai földrészen él, Európában 26,7 százalék, a legkevesebb katolikus, 0,8 százalék Óceániában van. A püspökök összlétszáma a világon 4541, a papoké 405 ezer, akik közül 265 ezer egyházmegyei szolgálatban áll. A fogadalmas szerzetesestvterek 55 ezren vannak, a szerzetesnők száma meghaladja a 800 ezret. Az állandó diakónusok száma közel 28 ezer. A papok száma keveset emelkedett az előző évhez képest, míg jelentősebb mértékben növekedett az állandó diakónusok, a világi misszionáriusok és a katekéták száma. 1978 óta fokozatosan emelkedett a papnövendékek száma, a legnagyobb növekedés Afrikában, a legkisebb pedig Európában volt. VR/MK

Anyanyelvükön olvashatják a Bibliát

Jelentős anyagi támogatásuk mellett elkészült a Biblia cigány nyelvű fordítása - adta hírül a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia sajtóirodája. A Szent Jeromos Katolikus Biblia Társulat a világon elsőként a teljes Szentírást lefordította cigány nyelvre. Az Újszövetség már a nyomdában van, és hamarosan meg is jelenik: A teljes Biblia egy éven belül kerülhet a boltokba.

Szent Hedvig erklelye Egerben - Kiállítás és hangverseny

Hatszáz év után hazatért szülőföldjére Krakóból Szent Hedvig, Nagy Lajos leánya, amikor a magyar származású lengyel királytól gyűrűsüj erklelyét február 24-én, vasárnap elhelyezték az Egri Minorita templomban.

A litvánok keresztény hitre térítőjeként tisztelt szent erklelyét Franciszek Macharski bíboros, Krakói érseke adta át az egri főszékesegyházban tartott szentmise keretében a minorita atyáknak. Az ünnepségen Vilniusból érkezett delegáció is jelen volt. Macharski bíboros magyarországi látogatása alkalmából, találkozott Paskai László bíboros prímás, Esztergom-budapesti érsekkel.

Két tavaszi vers

SÁRGA SZINEK

A kerítés mellett forziciák,
a pásziton ezer kácsivirág,
kácsivirág közt pelyhes kislibák.
Ó, aranyásrga, sugaras világ!

MINEK MONDJAM?

Kinek jelentsem, hogy nő már a nap,
eresz-csurranó szél a völgybe csap.
Kinek mondjam: halod a drága neszi?
A cinke nyíránkon pengeni kezd...

Áprily Lajos (1887-1967)

EURÓPÁNAK SZÜKSÉGE VAN

A KERESZTÉNY GYÖKEREKRE

ház fenntartotta saját maga számára a törvényhozás jogát bizonyos területeken, mint például a házasságkötés esetében, bizonyos időszakban vitathatatlanul a haladást jelentette. A lateráni zsinat például 1215-ben előírta, hogy a nő beleejegyzése szükséges a házasság érvényesítéséhez. Ez kétségtelenül kedvezett a női méltóság elismerésének, és emellett a férfiak és nők egyenjogúságát mondta ki. Európa legfőbb ideológiai alapja a kereszténység. Természetesen más alkotóelemek is hozzájárultak az európai eszmiség megalakításához, amelyek a kereszténység gyakran magáévá tett. „A görög gondolatvilágra utalok, különösen a kritikai szemlére, az etikának, a demokráciának tulajdo-

nított jelentőségre. Utalok a római jogra, amely Európa egyik alapvető eleme. Sajnos a kereszténység képtelen volt arra, hogy leküzdje a már a Római Birodalomban meglévő megosztottságot, különösen, ami Kelet és Nyugat viszonyát illeti. A nyelv, majd a kormányzás különbözősége még hangsúlyozottabbá vált, amikor Konstantinápolyba helyezték át a fővárost. Az ellentét még jobban kiélezte a latin és a görög-ortodox egyház megosztottsága. Ez ma is az egyik probléma: ahhoz, hogy Európa létrejöhön, túl kell végre jutni ezen az ellentéten.”

A francia történész idéz az evangéliumból: „Add meg a császárnak, ami a császáré.” Szerinte az legszebb ajándék, amit Krisztus a keresztényeknek adott. „Nézzük meg közelebbről, hogy mi történik azokban a teokratikus országokban, amelyekben nem válik külön az állam és az egyház. Mindkettőnek szabadságra van szüksége. Európában konfliktusokat és nehézségeket tapasztaltunk meg, de végül eljutottunk egy olyan rendszerhez, ami működik: ez sikerének alapvető eleme.” Jacques Le Goff úgy véli: a tér megszerzésének komoly problémája, hogy a holnap Európája államok szövetsége legyen-e, vagy egy nagy közösség, amelyben kifejeződsre jutnak a regionális szükségletek. Európa nagyon szerencsés. Jelentős demográfiai és gazdasági eszközökkel rendelkezik egy viszonylag szűk, de jó fekvésű térségben. Nagy földrajzi változatossággal van megáldva, amely lehetővé tette a nagy kulturális különbözőség fejlődését: egyedülálló eset a világban, amelyet meg kell őrizni. Az uniformizmus nem lehet megvalósítandó eszme. Sajnos a Brüsszeli Bizottság gyakran vétett ezen a téren. Már a XIII. században a párizsi Salimbene megjegyezte Krónikájában, hogy a domonkos kolostorok sör-és borkolostorokra voltak felosztva. Ezek olyan kulturális különbözőségeket, amelyeket tiszteltben kell tartani. „Nem értem, egyesek miért állítják szembe a nemzeteket Európával? A valóságban egyáltalán nem állnak ellentétben egymással, mivel egy időben születtek. Ezért hiszem, hogy a nemzetek az európai egység megteremtésének legszilárdabb és abszolút szükséges alapjai képezik. Természetesen nyitott nemzeteknek kell lenniük, amelyek mentesek a nacionalizmusoktól, és amelyek készen állnak rá, hogy delegálják szuverenitásuk egy részét. A híres francia történész rámutatott: az új Európa alapító atyáinak - olyan keresztény politikusok, mint Konrad Adenauer, Alcide de Gasperi vagy Robert Schumann - erőfeszítései ellenére ma a szekularizáció demokrácia került előtérbe. Európa kénytelen összehangolni egymással különböző örökségeit, különösen, ami a kereszténységet és a szekularizációt illeti. Ezt részben a reneszanszból, de még inkább a felvilágosodásból örökölte. Az európai állampolgároknak fel kell fegyverezniük magukat bátorsággal és meg kell valósítaniuk kulturális, szociális és gazdasági modelljüket, amely tiszteltben tartja a társadalmi vívmányokat. Az egyház, amely számos tévedésért bocsánatot kért, gyakran volt közbömbös a munkások érdekeivel szemben. „Anélkül, hogy elmerne Porto Alegre-be, a Szociális Világforumra, ma mutassa meg bátorságát és hallassa hangját: váljon a társadalmi haladás egyik központjává. Életbe vágóan fontos lenne Európa számára, és csodálatos tervet jelentene” - mondta a Zenitnek adott interjújában Jacques Le Goff francia történész. VR/MK

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött kéziratokon.

A szerkesztőség

Köszönjük, ha megújítja az Életünk előfizetését!

EURÓPAI, NEMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

Március elsején megkezdte munkáját az európai konvent, az a fórum, amelyen lehet, hogy új terv születik a földrés integrációját illetően. Eddig a vallási közösségek képviselői nem kaptak meghívást az összejövetelre. A római székhelyű Zenit hírügynökség interjú készített Jacques Le Goff-fal, a közép-kor egyik leghíresebb kutatójával, aki leszögezte: Európát nem lehet a kereszténység nélkül megérteni.

Le Goff kifejtette: Európa a IV. században jelenik meg, a Római Birodalom népeinek és barbárokra az összeolvadásával, hála a kereszténységnek. A jogi struktúra a római törvényre épült. A kánonjog is alapvetően fontos a középkorban. Az a tény, hogy az egy-

SZÁJRÓL SZÁJRA

Vidám történetek

Ma süteményekről szeretnék mesélni. Hiszen még nem is olyan régen a bécsi-budapesti jelentette a közép-európai cukrászatot. Bár a francia, a spanyol, az olasz sütemények is híresek, de az igazi „békébeli” különlegességek a bécsi-budapesti kreációk nevével azonosulnak. A világot meghódító Dobos-torta, a Rigó Jancsi, a Stefánia-szelet ma is a XIX. század hangulatát idézi - néha joggal, néha anélkül - mert például a híres cigányprímás - Rigó Jancsi - csak 1906-ban kedveskedett szerelmének, Chimay Caramon hercegnek a róla elnevezett süteménnyel. Ahány készítmény módja, annyi „története” is van ennek az édességnek. Legyen most elég annyi, hogy a cukrászdák, vendéglátóhelyek kínálatában 1910 körül jelent meg, valamint, hogy nevével a „Rigó Jancsival” cukrászdát is neveztek Budapesten. Maga a „cukrász” kifejezés szintén a XIX. század szülőltje. Széchenyi István használta először „Hitel” című munkájában 1830-ban. Addig ugyanis „tsemege-tsináló” volt e mesterek neve. A Dobos-torta szintén abból az időből származik, mint azt egy a mai napig fennmaradt számla igazolja 1895-ből. Nem mintha ekkor ismerkedett volna Magyarország az édességekkel. Ezek története a középkorig megy vissza. Már Mátyás király udvarában is foglalkoztattak édességkészítő specialistákat. A keleti édességek pedig a törökök ismertették meg velünk. Készítőik „üzletüket” magukkal hozták, vándorúrusok voltak. A cukrászok a

XVIII. századtól fagyaltot is készítettek, melyet abban az időben „fagyos”-nak, vagy „hűdég nyulat”-nak neveztek. A XIX. század második feléig a cukrászok választéka sokkal szűkebb volt mint manapság, tevékenységük mégis szélesebb körű. Készítettek cukorkákat, befőtteket, díszmunkákat, csokoládét. Mindezek a műhelyükben készültek. Sütemény kínálatuk 3-4 féle tortára, linzerre, habsüteményre korlátozódott.

Német nyelvtérületen olyan süteményeink is elterjedtek, melyeknek Magyarország nyoma veszett. Ilyen például, a „Kossuth-nyiffi”. A hagyomány szerint Kossuth Lajos a mai Ruszwurm elődjétől - ki a Richter Lénárd nevet viselte - rendelte, ha édességre támadt kedve. Sajnos hiteles adat erről nem maradt fenn, mint arról sem, hogy ez lett volna a kormányzó kedvenc édessége. Nevét inkább az íránta érzett tisztelet adta. Ezzel Magyarország, hogy a külföldi üzletek - már ahol - ezzel a névvel kínálják ma is.

Vízvári Mariska a két világháború közötti időszak népszerű színésznője - a polgári háztartásban igen hasznos szakácskönyvet írt. Ebből vett idézettel búcsúom mára: „A jó gazdaasszonyoknak olyannak kell lenni, mint a pacsírtának, frissnek, ébernek és mindenekeftel vidámnak, zengő dalos szavúnak.” Az ilyen háziaszony persze felülmúlja, kenterben veri a legjobb süteményt is!

Közreadta

Ramsay Győző

Olvasói levél

A mostani magyar kormány, főként a magyar közelmúltól alig tudó fiatal választó nemzedék megnyerése céljából indított egy jól átgondolt propaganda hadjáratot telepelen a kommunista főfelelősök bűneit és bűnös mulasztásait. Az is súlyosan esik a latba, hogy a sajtó 70 százaléka és a médiák nagy része a liberálisok kezében van. Különösen a TV-programokban közvetítik a nyugati szubkultúra minden alját-szemétét, pornó filmekben züllesztik a magyar közvéleményben és főleg az ifjúságban azt a szellemet elküvetet, amelyet elűntetni kellene. Ha valaki szólni mer ez ellen, arra azonnal rásütik az antiszemita bélyeget... A mostani kormánynak vannak ugyan sikerei, de az apátiába süllyedt magyar közvélemény észretérítése, átfomálása nagyon hosszútávú kemény feladat még. Még az egyházi iskolákban is probléma, hogy a fiatalabb tanár-nemzedék még részben marxista szellemben írt tankönyvek alapján szerezte diplomáját. Aztán itt vannak a gazdasági globalizációval járó problémák, nem is szólva az ökológiai romlás következményeiről. A kisonokám éppen ma, nagyanyja nevenapján 8 éves. Lesz-e neki és nemzedékének jövője?!

Pethe Ferenc, Mosdós

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Időnként közöljük a magyar lelkesítések telegyarmát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmise helye és ideje után.

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttö György főlelkész, Duns-tan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, Telefon/fax: 0044/20/8992 2054

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarische Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Telefon/fax: 0043/1/526 49 72

Pázmáneum, Msgr. Veres Árpád, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannstrasse 14, Telefon/fax: 0043/1-317 36 56

Burgenland/Alsóőrött:

Pfarramt Untertwart, Ft. Dr. Galambos Ireneusz OSB, Telefon/fax: 0043/33/527 108

Grác: szentmise minden vasárnap 10 órakor Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kirche-ben, Schönau Gürtel 41, Ugri Mihály gondnok, Tel.: 0043/316/68 35 08;

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, T.: 0512/204 103

Linz: Misézohelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, Tel.: 0043/732/342-586

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, Telefon/fax: 0043/662/820 139

BELGIUM

Brüsszel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/ Telefon/fax: 0032/2/64 85 336,

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amionier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, Telefon: 0032/4/22 33 910

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70; http://perso.club-internet.fr/mpmi/misionhu

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, Telefon: 0033/7/850 16 36

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézohelyek: Augsburg és Neuburg a D. Érdeklődni: Ft. Báthory Lajos, Telefon: (0821)22 92 838.

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye: nürnbergi székhellyel: Misézohelyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Lands-hut, Nürnberg, Regensburg, Straubing, Neuburg a D.: Érdeklődni: Ft. Bárány József, Ung. Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schweig, Telefon: (0911) 507 57 96

ESSEN-i Egyházmegye: Misézohelyek: Duisburg, Essen, Neukirchen-Vluyn, Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Steeler Str. 110, D-45139 Essen, Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegye: Karlsruhe-i székhellyel: Misézohelyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Trier, Saarbrücken, Freiburg, Baden-Baden, Karlsruhe, Pforzheim, Freiburg, Strassbourg, Mulhouse, Colmar. Erd.: Ft. Dr. Szabó József, Ung. Kath. Mission, Schneidmühler Str. 121, D-76193 Karlsruhe, Tel./Fax: (0721) 68 72 15

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye Hildesheim-i Egyházmegye: Misézohelyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Erd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ung. Kath. Mission, Holzdam 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83; Berlinben: Nagy Iván, Ung. Kath. Kirchengemeinde Szent Erzsébet, Bundesallee 106, D-12161 Berlin, Telefon: (030) 859 67 036, Fax: (030) 851 25 93.

Köln-i Főegyházmegye: Misézohelyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: lukacs@web.de Telefon: (0221) 23 80 60. Fax: 0221/232120 http://www.ungarnzentrum.de

Limborg-Fulda-Mainz-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézohelyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Kath. Ung. Gemeinde, Ludwig - Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21

München-Freising-i főegyházmegye: Misézohelyek: München, Rosenheim. Érdeklődni: Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: ukm_muenchen.de; http://www.erzbis-tum-muenchen.de/ungarische-mission

HIRDETÉSEK

HELIOS PANZIO BUDAPEST

Budai, zöldövezeti, csendes panzió, melytől a belváros 1 buszjáratral 15 perc alatt megközelíthető, zárt parkolóval, komfortos szobákkal várja vendégeit. H-1121 Budapest, Lidérc u. 5/a. Tel/fax: 36-1-246-46-58 ill.246-26-45 e-mail: roomheli@matavnet.hu www.heliospanzio.hu

Budapest, az Andrássy úton, az Operánál felújított, csendes, másfélszobás lakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (D) 89/937-888.

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

BALATON, Badacsony környékén panorámás és kálmendencei telkek és házak eladók. Továbbá Magyarország minden környékén is vannak ingatlanaink. MvS Immobilien, 0049 - (0)3303-04 9898, 0049 - (0) 177 37 818 00, illetve immobilen@van-suntum.de, www.van-suntum.de

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kívánt helységekre. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükre, Hévíz-vagy Budapestre. München, Telefon fax: (D) +89/69 99 85 17, 089/67 05 618 ill. 0172/84 25 288. (H) 0036-1-341 59 55.

Fényképes társközlvények magyarországiak, erdélyiek és a világ más országaiban élők számára. H-1074 Budapest, Csengery u. 23. Tel/Fax: (H) +36-(30)24 28 960, (20) 92 66 466 ill. www.elender.hu/-infotars/

Leinformált, és eu. vizsgálati eredményekkel rendelkező, magyarul beszélő házvezető- és házi beteggondozó néket biztosítok. Farkas Judit, Telefon: 0036-30-9442 044.

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i

Egyházmegye: Misézohelyek: Hagen, Minden, Arnsberg, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelheld 24, D-48157 Müns-ter-Handorf. Telefon: (0251) 32 65 01

PASSAU-i Egyházmegye: Misézohely: Passau: Erd.: Ft. Szabó Árpád, Kirchenplatz 1, D-94032 Passau, Telefon: (0851) 24 96.

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézohelyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigs-burg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Esslingen. Érdeklődni: Ft. Horváth János, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. E-mail: ung.kath.mission.stuttgart@t-online.de http://home.t-online.de/home/ung.kath.mission.stuttgart Misézohelyek: Konstanz, Markdorf, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Singen, Munderkingen, Ulm, Schwenningen, Biberach, Bad Waldsee, Leutkirch. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Irmen-truderstr. 14/B, D-88250 Weingarten. Telefon: (0751) 586 76 Fax: (0751) 485 32

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézohely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Konecsi Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg, Telefon: (0931) 38 62 43

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munker-udveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). Telefon/fax: 0047/22744 124

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma Telefon: 0039/06/684-261

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Róm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041/0227910458
Bern: Róm. Kath. Ungarmission, Rainmatt-str. 18, CH-3001 Bern, Telefon: 0041/31/381 61 42/031/61-381 54 45

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Telefon: 00 41/22/7910458

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Telefon: 00 41/21/6478 678. Ft. Papa Péter, Telefon: 0041/26/425 42 06
Fribourg: P. Dr. Mehrle Tamás OP, főlelkész, szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomában, (rue de Lausanne). Telefon: 0041/26/32 26 097

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

Református istentisztelet Münchenben: Reisinger Str. 11 minden hó 2. és 4. vasárnapján, 11 órakor.

BEATRIX PANZIO *** HOTEL

Budapest, 1021 Szeher út 3. Tel./Fax: 0036-1-3943-730 www.beatrixhotel.hu Szeretettel várjuk, családias panzióknkban, zöldövezetben, de közel a centrumhoz. Szállodai színvonal, kedvezőbb áron! Programszervezés. Zárt autóparkoló!

HAZALÁTOGAT MAGYARORSZÁGRA?

A napsütéses Dél-Alföldön szeretettel várjuk a szegedi, családi Marika Panzióknkban, és az Opusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark közelében található, történelmi hangulatú „Kronikás” Park Fogadóban, összkomfortos szobákkal, házias étellekkel és széleskörű programválasztékkal. Telefon/fax: 0036-62/443-861és 00-36-62/269-311; http://www.tiszantet.hu/kronikaspark

Hévíz-Dobogómajor üdülőfaluban kétszemélyes luxusapartman örökös üdülési joga augusztus elején (32. hét) RCI-cserelehetőséggel eladó a koppenhága-i nagykövetségen. (Dánia). 5.200 EURÓ. Telefon: (0045) 39-63-16-88 Kemény.

Eladói! Tolnai: „Világtörténelem” (1910), tíz kötet, régi Herendi-porcellán, falórák, és **Brehm: „Az állatok világa”** (7 kötet.). Telefon: 0711/474 225

Gyöngyi - 46 éves, férjzett, két gyerek. Levelezőpartnert keres a világ minden részében. Hobbyk: judo, tánc, könyvek, utazás stb. Levélcím: Gyöngyi Damó-Háncs, Seesenerstr. 20, D-40595 Düsseldorf

Gyulai termálfürdőnél 300 m-re parkóvezetben fürdővendégeknek szobák kiadók (külön fürdőszoba, SaTV, teakonyha, zárt parkoló). Telefon: (H) 0036-66/461-161.

Zalaegerszegen, (Hévíztől 40 km-re) igényes, panorámás házak, 280 és 160 m² eladók 185.000,- és 145.000,- EURÓ áron! Telefon: (H) 0036 20-9266216.

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (CH) 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34.

57 éves, 162 cm magas, elvált, magyar származású, ápolót, jól szituált müncheni hölgy keres egy kulturált, nem komplikált, melegszerű, vidám, fiatal, szabad gondolkodású, nem dohányzó új ismeretséget kb. 60 év körül. Jelige: Zsuzsa

Eladói! Fonyódon, földszinti bútorozott lakás 3 szoba, konyha, 69 m² közpfűtés, víztől 1 km-re. T.:0046-157-31211.

Ausztria, Burgenland Thermeregion, Bad Tatzmannsdorf. Eladó: 6 szobás kertés házunk. Privát.T.:0043-3353-8977

Svájci egészségnevelő keres prevenció, korrekciós mozgáskultúra programjához képviselőt. Típty Mária Tel.: 0041-76-3901201

Karlsruhe-i, fiatalos férfi, 39, szeretne megismerkedni magyarokkal. E-tel: 7@gmx.de vagy jelige „tolerancia”

Budapesti 39 éves ápolónő, beteggondozást és háztartási munkát vállal magyar családnál. Tel.: 0036-1-2223242

Münchenben szeretném a tarokk-és doppelkopf-kört megerősíteni. Tel.: Ebner 089-5808368.

NÉMETORSZÁGBÓL (csak onnan) keres magaskorú német állampolgár, 174 cm/86 kg, német nyugdíjas magyar feleséget, elsősorban Münchenből, 60-70 éves korig, akinek bérlakása van szómor. Öröklakásom van Bp.-en és Dél-spanyolországban. Áttelelésre alkalmas apartmanom is van. Választó telefonszámmal „A siring Veled” jelígre a kiadóba várom.

Mária 47 éves, 16 éves kislánnyal, szeretne házasság céljából, korban hozzá illő, komoly férfivel megismerkedni. Cím: Géczy Mária, Mácsai S. 3.sz.3, H-4026-Debrecen.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként, kb. 40 betű	3,60 Euro
„Jelige” - postaköltség	3,60
Üzleti-, nyereséges hirdetés soronként	5,50
nagybetűs (két soros) sor	11,00
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kivánásokkal esetenként árazunk.	

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %- , hatszori hirdetésnél 20 %- ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Hazai- erdélyi és felvidéki honfitársainknak kedvezményes árat számítnunk, soronként: 800,- Ft

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

● **HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!** ●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

A HIRDETŐINK SZÖVEGÉÉRT, STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

Dr. Schulte - Dr. Frohlinde, ügyvédi tanácsadás minden jogi kérdésben.

Schwarz Annemarie, hitestolmács és fordító német / magyar nyelven.
Tel.: 0211/44 22 40, Fax: 0211/44 28 16

„Tény”

UNGARISCHE SPEZIALITÄTEN
M. GONDA
Kreitmayerstr. 26 - 80335 München
Telefon: (089) 1 29 63 93.

Szurkebarát	DM	7,80
Tokaji Hárslevelű		8,60
Chardonnay		7,80
Villányi Rosé, Kékőportó		9,80
Hajlasi Kékfrankos		10,80
Villányi Cabernet		15,50
Villányi Couvee		19,50
Egri Bikavér		8,60
Tokaji Szamorodni		12,50
Tokaji Asszú 3 puttonyos		20,—
Tokaji Asszú 4 puttonyos		23,—
Unikum		33,—
Cseresznyepálinka	1 liter	31,—
Barackpálinka	1 liter	31,—
Tarhonya, kocka, csermetsza	1 kg	7,—
Tészták	250 g	1,95
Májás-, véres hurka, disznósajt	kg	16,—
Tokaszalonna		15,—
Házi kolbász		21,—
Szárz kolbász	1 kg	25,—

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

Olcso ár raktárról - kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI, Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS FŐLELKÉSZSÉG
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de

*
Felélő kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészeg Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.

*
Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

*
Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,—

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euro
Előfizetési ár egy évre 15,-Euro
Tengerentútra US\$ 50,-

BANKSZÁMLÁNK:

Ungarische Katholische Delegation,
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80

*
Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK
Druck: AMPER DRUCK GmbH
WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.